

TÁRSADALMI ÉLET

A rimaszombati állami magyar leányselemtől szövetsége most tartotta tanévnyitó rendezését. A közgyűlésen özv. Perényi Albertné igazgatóhelyettes elnökölt. Pásztor Mária tanítónő ismertette a szülői szövetségek szervezésére vonatkozó miniszteri rendeletet. A múlt évi elnökségnek és választmányának kifejezett köszönet után sor került az új tisztikar megválasztására. Elnöknének Makovich Jenőné, alelnöknének Gyulay Istvánné, jegyzőnek Cseh Miklósné, titkárnak ifj. Dürda Jánosné, pénztárosnak Gábor Jánosné, ellenőrnének pedig Martincsok Samuné és Gubics Ferencné választották meg. A választmány tagjai a következők lettek: Bulla Józsefné, Haynik Géza, Herc Jenőné, Józsa Lászlóné, Kosner Imréné, Kramilla Sándorné, László Sándorné, ifj. Szabó Elemérné és Szokolay Jánosné. Az új tisztikar nevében Makovich Jenőné mondott köszönetet a közgyűlés bizalmáért.

A Rimaszombati Polgári Kör kugliversenye vasárnap fejeződött be. A férfiak versenyében első lett Gál Lajos, utána a következők nyertek helyezést: Neményi István, Huszty Zoltán, Marossy Mihály, László Sándor, Komáromy Zoltán. A vígverseny nyertese Kaposztás István lett. A hölgyek versenyében Pribán Béláné lett első, második Szkaliczky Vera, harmadik Szkaliczky Mani lett. A versenyt ötven terítékes vacsora követte.

Az orvosok izsadás ellen a SUCHOLIN spec. gyógykrémet ajánlják
Kapható drogériákban, gyógyszerárakban vagy közvetlenül SUCHOLIN-nál, Trenčínben

— MASARYK-DÓM A DOMICA-BARLANGBAN. A prágai turistaházban vasárnap Masaryk-émlékünnepélyt rendezett a csehszlovák turisták klubja. Az ünnepségen Slávik György varsói követ „Emlékezés T. G. Masarykra” címen saját szerzeményű költeményt olvasott föl. Elhatározták, hogy a hosszúsági Dóma-barlang legszebb termét „Masaryk elnök vízi dómja” névre keresztelik el.

— KÜLÖNÖS MÓDON TÚNT EL 40.000 KORONA EGY PRÁGAI POSTAHIVATÁLBÓL. Ma reggel a Prága-sziszkevi postahivatalban eddig még fel nem derített, titokzatos eset történt. Az egyik hivatalnok szokás szerint felolvasta a levélhordók neveit és szétosztotta közöttük a postát. A posta között pénzküldemények és ajánlott levelek is voltak. Amikor az egyik postás a hivatalnoktól átvett levélcsomagot átnézte és utána akart számolni a hivatalnok által bementett pénzüsszégnek, megállapította, hogy az átvett pénzüsszégből 40.000 korona hiányzik. Azonnal lezárták a szóbanforgó osztályt, mert könnyen lehetséges, hogy lopás történt, ebbe a helyiségbe ugyanis magán-személyek is beléphetnek. Eddig nem sikerült a szinte percek alatt lejáró lopásnak a nyitjára jönni.

xx A háziasszony kolumbusz-tója mindig az esős időjárás volt. Ilyenkor papírokkal, rongyokkal és egyéb holmikkal terítették be a padlót, hogy az éppen kiporolt szőnyeget, a frissen fényesített parkettet a nedves cipőtől megvédjék. Persze mindez régebben volt, amikor még a Bafa háziasszonyok és sarciasszonyok nem voltak annyira ismertek és népszerűek. Ma már mindegyik háziasszony megköveteli, hogy férje és gyermekei, ha esni kezd, azonnal sarciapöttyet vegyenek fel. Így örözik nemcsak egészségüket, hanem cipőjüket és lakásukat. És csak Kő 9. — kerül hölgyek, Kő 12. — férfiak részére.

— ÖNGYILKOS AUTOBUSZSOFÓR. Pozsonyi szerkesztőségünk jelenti: Novotny József 32 éves pozsonyi városi autobuszsófor szombat délután Marsner-uccai lakásán revolverrel mellbelőtte magát. A mentők súlyos sérülésével az állami kórházba szállították. Novotny elvált ember, tettének okát nem tudja.

— MEGGYILKOLT CSEMPÉSZ. Rimaszombathól jelentik: Tajti közszé határában a faluhöz vezető erdei uton a járókelők egy 25 éves fiatalember borzalmasan összeszúrták holttestére akadnak. A hatósági orvosok a hullát fölbontolták és megállapították, hogy a fiatalember bűntény áldozata lett. A nyomozóhatóságok eddig nem tudták megállapítani a holttest személyazonosságát, azonban erős a gyanú, hogy az ismeretlen fiatalember magyarországi csempész volt. A nyomozásba belevonták a magyar csendőrséget is.

— SZILVÓRIUMOT FÖZÖTT. Kárpátaljai szerkesztőségünk jelenti: A szarvasréti csendőrállomás nyomozóosztága Trstenice községben Kopács Fedor gazdánál szeszfőzőüstöt talált, amelyben szilvóriumot főztek. A titkos szilvóriumfőzők ellen eljárás indult.

xx Lábunkat pléhdobozban hordani nagyon kellemetlen volna, azután meg nagy lármát csapna és nem lenne nagyon előnyös külsőnknek. Bár ezzel elérnénk, hogy lábunk teljesen száraz maradjon, de mindezt kényelmesebben, kellemesebben, olcsóbban és szebben is megoldhatjuk, ha Bafa-sarciapöttyöt hordunk.

Tagad a családirtással vádolt zobori mezőőr

Két halott, négy halálos sebesült a leégelt házban
A gyanúsított multja

NYITRA. — Vasárnapi számunkban beszámoltunk a nyitrai Zoboron elkövetett bestialis családirtásról. A szenzációs bűntényben a csendőrség nagy erővel nyomoz.

Az életveszélyes sérülésekkel kórházba szállított Vörösné néhány pillanatra magához tért és férje ellen terhelő vallomást tett. Ugyancsak Vörös ellen vallott a súlyos égési sebekkel kórházba szállított egyik Vörös-gyermek is.

A gyanúsított Vörös Ferenc ezzel szemben azt hangoztatja, hogy amikor a Zoboron lévő viskója a késő esti órákban kigyulladt, ő a mezőn teljesített szolgálatot és vele volt egyik fia is, a 12 éves József. Fél egy óra tájban Vörös József felébresztette kislátát s az égő házra mutatott mondván, hogy úgy hiszi, az ő házuk ég. Viszont nem ment le, hogy meggyőződjék róla, hogy csakugyan az ő háza égett-e le.

A vizsgálat megállapította, hogy a házban halálukat lelték Vörös Milán és Vörös János ikertestvérek, a többi három Vörös-gyermek oly súlyos égési sebeket szenvedett, hogy nincs remény arra, hogy életüket megmenthessék.

Vörösné is halálos sebeket szenvedett.

Az eddigi nyomozás szerint az a feltevés alakult ki, hogy Vörös a késő esti órákban titokban fölment a házába, lakását petróleummal végigöntötte, majd felgyújtotta. Feleségét pedig, aki az égő házban lévő gyermekeit akarta megmenteni, orvul leütötte. Vörösről egyébként megállapították, hogy a világháború alatt súlyos fejlődést szenvedett és az utóbbi időben üldözési mániában szenvedett. Allandóan töltött fegyverrel járt s puskáját nem vállán, hanem kezében tartva hordta. Vörös multjában van még egy érdekes epizód: régebben ugyanis Oroszországba vándorolt ki, ahonnan nyolchavi tartózkodás után visszatért Szlovénziába.

Oroszországba egy fiatal leánnyal ment ki, aki azonban titokzatos körülmények között öngyilkosságot követett el Oroszországban.

A letartóztatásban lévő Vörös Ferenc a vizsgálat során konokul tagadja, hogy bármi köze lenne a bestialis családirtáshoz és egyre azt hangoztatja, hogy a távoli mezőn volt a szörnyű esemény idején.

Csak ólombélyeges nyulat vásároljunk

Mozgalom a nyulvész-járvány veszélyének oktan fölragyítása ellen . . .

POZSONY. — (Pozsonyi szerkesztőségünk.) A tularémia név alatt ismert nyulvész állandó bizalmatlanságot keltett a nyilvánosság előtt a nyulak iránt s a nyul utabban nem kell senkinek, nemcsak pénzért, még ingyen sem. Beavatottak szerint végeredményben az irtózás a nyulpecsenyétől teljesen alaptalan, mert hiszen tudnunk kell, hogy Szlovénzián csupán a szakolcai, malackai és szenicei járásban fordultak elő szörványos tularémia-tünetek. De már ez is mulóban van. Végül pedig, amint a szakértők mondják, a nyul nem szeret vándorolni és minden valószínűség szerint a nevezett három járás-

ból aligha kerül nyul például a pozsonyi, vagy a kassai járásba.

De még a tularémia-gyanus járásokban is kilencszáz darab megfigyelt nyulból mindössze 36 darabot minősítettek fertőzöttnek a brünni állatorvosi főiskolán. Járványról tehát beszélni sem lehet.

A szlovénzskói vadászati védegyletek országos szövetsége ezenkívül akciót indított, hogy az egészséges nyulakat ólomplombával lássák el a jövőben, hogy a közönség bizalmát helyreállítsák a nyulakkal szemben. A szövetség 50.000 darab ólomplombát rendelt, ezeket a közönségi vadászterületeknek küldte meg.

A vadászati védegyletek országos szövetsége szomban este a pozsonyi Savoy-szálló ügynevezett parasztszobájában barátságos eszmecsere hívtta meg a pozsonyi és környékbeli vadászokat, az illetékes hatósági vezetőket és a sajtó képviselőit. Az eszmecsere kitérő, izletes nyulcsenyét szolgálták fel, Cseh Zsíprian, a Vadász-újság szerkesztője és Vodiccsa Ferenc erdőmester pedig felvilágosítással szolgáltak a tularémiaival kapcsolatban. Ebből megtudtuk, hogy a nyulfogvasztástól való irtózás teljesen alaptalan. Másrészt azonban megtudtuk azt is, hogy ez az alaptalan irtózás mily nagy méreteket öltött.

Németország például egyáltalán megtiltotta a csehszlovákiai nyul bevitelét, sőt az ország területén Csehszlovákiából származó nyul nem is szállítható. Svájc is ezzel a tervvel foglalkozik, sőt a párisi Sorbonne-on is hasonló hangok hallatszottak a csehszlovákiai nyulakkal szemben.

A sajtó képviselői előtt tett nyilatkozat kiemelte, hogy a közönség csak olyan nyulat vásároljon, melynek füleiben ott van az ólombélyeg. Ahol pedig a tularémia minden óvintézkedés dacára is felütne fejét, ott kiirtják a fertőzött állatokat. Jelenleg a közönség bizalmatlansága okozta azt is, hogy

a nyulak ára a tavalyihoz képest erősen csökkent. Míg tavaly 18—20 korona volt egy nyul ára, ma 12—15 korona között váltakozik, de még így is nehezen helyezhető el. A kivétel szempontjából pedig milliók károk érik a gazdaság és a vadászterületek.

A napisajtó és a szakajtó együttműködésére volna szükség, hogy a közönség felesleges rémisztgetése megszűnjék.

A tularémia egyébként nyulról emberre csak a nyulazs alkalmával terjedhet át, feltéve, ha az ember keze felsebződik. Emberről emberre pedig egyáltalán nem terjedhet. A beteg állatot végül könnyen fel lehet ismerni támolygó járásáról és a beteg nyul különben is 24 óra alatt elpusztul.

A felvilágosítás után a hatóságok kiküldöttel és az újságírók jóízűen fogyasztották el a gombóc-mártásos nyulpecsenyét és eddig egyikük sem kapta meg a tularémiát . . .

(r. j.)

— ELITÉLT SZERKESZTŐ. Ungvárról jelentik: Az ungvári kerületi bíróság Labanics Váslát, a Fencik-párti „Nás Put” szerkesztőjét négyhavi fogházbüntetésre ítélte, mert a herincai csendőrség ellen súlyosan rágalmozó cikket írt. A szerkesztő fellebbezést nyújtott be.

— SZERLEEM — PATKANY ÉREG. Vághosszúfaluról jelentik: Kucsoh Lenke 21 éves leány afölötti bánatában, hogy a férjéről elhagyta, nagyobb mennyiségű patkány mérget ivott. Hozzáértőjei eszméletlen állapotban találtak rá. Mire az orvosi segítség megérkezett, óriási kínok között meghalt.

SZÍNHÁZ-KÖNYV-KULTÚRA

A „NAGYMAMA” a Toldy-Kör szinigárdájának újabb sikere

Moravekné Kovács Mária jubileuma a cimszerepben

POZSONY. — Vasárnap délelőtt a Toldy-kör kitűnő műkedvelő gárdája újból pompás előadással lépett a közönség elé. Fölújították az utoljára mintegy tíz évvel ezelőtt előadott Csiky-vígjátékot, a „Nagy-mamát”. Most utólag, illetve az előadás során derült csak ki, hogy az előadás jubiléusnak számított: Moravekné Kovács Mária, a Toldy-kör utolsó rendezéseinek lelke-mozgatója: a rendező, ünnepelte színészi működésének negyvenedik évfordulóját. Közismert szerénysége az oka, hogy előzőleg nem engedte publikálni ezt a ritka jubileumot. Negyven évvel ezelőtt lépett először a világot jelentő deszkákra Kovács Mária. Később a házasság biztos révén evezve, fölhagyott a rögzös pályával, de szíve titokban azért mindig visszavágyt az a rivalda elé. Az utolsó években igen gyakran rendezte a kör színelőadásait és agitálását mindig siker koronázta. Most a „Nagy-mama” cimszerepében bucsuzott a közönségtől. Jobban nem is választhatta volna meg a darabot. A kitűnő Csiky Gergely-vígjáték, amelyben a legendás magyar színművésznő Blaha Lujza volt valamikor felejthetetlen, nagyon alkalmas arra, hogy műkedvelők előadják. A bájos történet, amit a nagy magyar szerző ebben a vígjátékban ügyesen földolgozott, most a modernség világában is hatni tud s a szereplőknek sok halás szerep adódik benne. A jubiláns: M. Kovács Mária alakította Szerémi grófnét, a Nagymamát, az ő kiforrott, finom művészetével és többiben nyíltzini tapsra ragadtatta a halás közönséget. Gergely Kató unokája,

Márta szerepében temperamentumos, bájos alakítást nyújtott. A másik unokát, Ernőt Sátor József ígéretes tehetséggel játszotta meg, míg a fiatal Örkényi báró szerepében Sós Ernő volt kitűnő. Az öreg, pattogó Örkényi báró szerepéből K. Nióbus Harry, ez a rutinos műkedvelő csinált pompás alakítást. A humorról R. Zimmer Irén (Szeráfin nevelőnő) és partnere, a nagyszerű Sári Pali (Tódorka tanár) bőven gondoskodtak. Több nyíltzini taps jutott nekik osztályrésztül. Rehervosky Jenőné pompásan illeszkedett az együttesbe. Jóízű bemondásaival többször kirohantotta a kacagást. Tollasi Károly keneteljes, tempós, tábori lelkésze szintén nagy eseménye az előadásnak. Tollasi mint jellemző színész bármely színpadon megállhatna a helyét. Szalay Józsefné előkelő megjelenésű intezeti főnöknője és Ruttkai Böbe csinos Piroskája messze kiemelkedtek az átlagból. Kedvesen mozgott a színpadon a nevelőintezeti növendékek: Zimmer Gréti, Hajmási Gizella, Fazekas Erzs, Pethő Hermin, Farkas Vera, Schwab Ica, Zsakay Gabi, Wowy Ilus, Szabados Erzsébet, Patkós Hanna, Takács Viola és Mikes Baba. Gara Béla mint pincér ügyeskedett. A rendezés biztosította a sikert, a

Legszebb lesz
a „MARGIT CRÉM”-től

kényi báró szerepéből K. Nióbus Harry, ez a rutinos műkedvelő csinált pompás alakítást. A humorról R. Zimmer Irén (Szeráfin nevelőnő) és partnere, a nagyszerű Sári Pali (Tódorka tanár) bőven gondoskodtak. Több nyíltzini taps jutott nekik osztályrésztül. Rehervosky Jenőné pompásan illeszkedett az együttesbe. Jóízű bemondásaival többször kirohantotta a kacagást. Tollasi Károly keneteljes, tempós, tábori lelkésze szintén nagy eseménye az előadásnak. Tollasi mint jellemző színész bármely színpadon megállhatna a helyét. Szalay Józsefné előkelő megjelenésű intezeti főnöknője és Ruttkai Böbe csinos Piroskája messze kiemelkedtek az átlagból. Kedvesen mozgott a színpadon a nevelőintezeti növendékek: Zimmer Gréti, Hajmási Gizella, Fazekas Erzs, Pethő Hermin, Farkas Vera, Schwab Ica, Zsakay Gabi, Wowy Ilus, Szabados Erzsébet, Patkós Hanna, Takács Viola és Mikes Baba. Gara Béla mint pincér ügyeskedett. A rendezés biztosította a sikert, a

közönség a felvonásközökben melegen ünnepelte a szereplőket. A jubiláns gyönyörű babékoszorút kapott, de bőven kijutott a virágajándékból a többieknek is.

X. Y.

(*) Nyíró József székfoglalója a Kisfaludy-Társaságban. Budapestről jelentik: Október 6-án, szerdán délután tartja rendes havi ülését az Akadémia üléstermében a Kisfaludy-Társaság. Az ülésen, a folyó ügyek letárgyalása után, Nyíró József rendes tag székfoglalót tart „Megemlékezés Surányi Miklósról” címmel. Szász Károly „Életem” című munkájából olvas fel részleteket, majd Falu Tamás ad elő költeményeiből. A felolvasóülést zárt ülés követi.

(*) Az „Édes mostoha” Prágában. Az Uránia német mozgószínház magyar filmsorozatában október 12., 13. és 14-én mutatja be az „Édes mostoha” nagy sikert aratott filmet. A film szövegét „Lakner bácsi”, a budapesti magyar gyermekszínház igazgatója írta, főszereplője pedig Pécsi Gizi, a „magyar Shirley Temple”. Mellette Tasnády-Fekete Mária, Vaszary Piri, Páger Antal, Gózon Gyula, Dajbukát Ilona és Erdélyi Mici a főszereplői az édes-bus történetet tárgyaló magyar filmnek, melyre már most felhívjuk a prágai magyar kolónia figyelmét.

(*) A Rimaszombati Magyar Dalegylet hangversenye. Rimaszombathól jelentik: A Rimaszombati Magyar Dalegylet október 30-án este 8 órai kezdettel tartja meg idei első hangversenyét a járási közművelődési testület védnöksége mellett a Polgári Kaszinó nagyertermében. A hangversenyt szerez a dalegylet férfikara. Lósz József hegedűművész, Hubay Jenő tanítványa és Flégel Ernő gordonkaművész, aki évekkel ezelőtt már gyakran lépett föl Rimaszombathon. A zongorakíséretet Szokolay Dóra tanárjelöltő látja el. Jegyek elővételben jegyezhetők Cseffo László dohánytőzsdéjében (Rimaszombat, városháza).

(*) Svéd Sándor világsikere. Budapestről jelentik: Svéd Sándor, aki ma az európai operaszínpadok egyik legjobban foglalkoztatott sztárja, októberben három koncertet ad Londonban Toscanini vezényletével. Készen a Brahms-rekviemre éneklő, egyszer pedig ária- és dalestje lesz. Ezután Svéd Sándor Budapest és Münchenben énekel, ahol az Alarcosbál Renőjét alakítja. Czukor Adolf, aki nemrég Pesten járt és látta a „Mária nővér” című filmet, szerződést kötött Svéd Sándorral, ennek értelmében évenként három hónapig Hollywoodban dolgozik a nagy magyar énekművész.